

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Criza și Băncile. — Conferința dela Sinaia. — Băncile din Polonia în anul 1929. — Situația economică. — Criza economică și șomajul. — Trustul svedez al chibriturilor. — O invențiune interesantă. — *Cronica*: Banca Națională achită un acout asupra dividendului. Fuzionare. Agenție. Falimentul Băncii „Diștișoara” din Viștea de jos. Falimentul Băncii „Româno-Germane” din Timișoara. Falimentul Casei de Păstrare din Abrud. Înființarea S. A. R. de Telefoane. Aviz. — Cursul Valurilor la București.

Criza și Băncile*)

În dicționarul Larousse se arată derivația cuvântului „crize” dela o vorbă grecească, care însemnează „a judeca”.

Oare timpul de sărăcie de azi să fie *judecata* risipei de anii trecuți — sau sărăcia de acum este venită să ne învețe să *judecăm* pentru viitor? Lueru sigur însă este că suntem în perioada celor 7 vaci slabe din Biblie, — care până s'ar îngrășa trebuie să mai treacă vreme.

Dar să lăsăm la o parte considerațiunile teosofice că „criza vine dela Dumnezeu” dela care trebuie să așteptăm îndurare, prin post și rugăciune, — și să vedem cine a contribuit la criză, și iarăși cine ar putea ajuta la îndulțirea ei.

Criza provine din multe și nenumărate cauze, pe care economiștii până acum nici nu pot să le enumere, dar cum puteau să le prevadă? Inflație, 8 ore de lucru, deprinderea cu cheltuieli multe, retragerea Rusiei din producțiunea agricolă europeană, nesiguranța generală, pretenții nemăsurate la toată lumea, etc., etc. sunt cauze de ale ei.

Apoi imediat după războiu, din cauza afluxului de numerar — a inflației — s'a mărit cu mult peste normal volumul afacerilor, aducătoare de câștiguri cât mai mari, fără să se intereseze nimeni de calitatea lor.

Și acigăsim noi vina cea marea Băncilor: ele au fost acelea care au colectat afluxul de numerar apărut și de care dispunea aproape ori-și-cine, — și l-au oferit ori cui l-a cerut, fără nici o normă. Ba chiar la un moment, Băncile au crezut că pot substitui pe comerciant — spre a câștiga totul — și s'au făcut și comercianți.

Le era indiferent dacă acel câștig depășea în mod scandalos normalul, sau provenea dintr'o speculă nerușinată, ori din înfometarea vre-unei clase; era destul ca șansa de câștig să fie mare și Banca avansa fonduri.

Este adevărat că Băncile nu sunt Biserici, din care să radieze moralitatea — dar tot așa de adevărat este că din moment ce-ți place să zici că îndeplinești o „funcție socială” (cum zic Băncile) — trebuie s'o îndeplinești cumsecade și în interesul și al Societății, nu numai al tău.

Condușe de oameni suficienți, care știau poate numai registrul la care lucrase ani de-a rândul, care nu aveau cultură bancară decât atât cât să știe cum se emite acțiuni fără depunere de bani, — băncile n'au știut să aibă o normă de conduită, normă pe care nici Banca Băncilor nu le-a *putut-o* indica, și nici Statul nu găsea cu folos s'o indice sau s'o inprime cum vrea să facă acum.

Acești conducători s'au priceput doar să inventeze pe lângă *dobândă* — chiria banilor dați cu împrumut, — încă *comisionul* — o plată pentru serviciul pe care Banca l-a făcut debitorului de a-i da banii cu împrumut — și încă *participarea* la beneficiul debitorului. Această participare s'a manifestat prin luarea unui procent de 5-30 din beneficiu, s'au chiar *participarea* în oameni, prin numirea în administrație a

*) Publicăm acest articol, cu observarea, că constatările autorului privesc mai ales băncile din Vechiul regat, băncile noastre numai în parte.

debitorului, de consilieri, consilieri tehnici sau simpli funcționari; motivul mărturisit era îndrumarea administrației debitorului sau controlarea lui.

Toate acestea grămădite pe capul debitorului l-au făcut și pe el să ceară mult dela consumator, — dar cum toate lucrurile au un sfârșit pe lume, la un moment dat s'a sfârșit și cu consumatorul, care n'a mai putut consuma.

Băncile au supt mereu pe debitor, nelăsându-l să-și formeze capital de rezistență sau de o viitoare producție, — acesta dela o vreme nemai fiind hrănit de consumator, s'a anemiat în așa hal că e aproape de sucombare.

Prin urmare un rău inițial făcut de Bancă este că a dat bani la ori-cine fără nici un fel, fără nici o îndrumare; alt rău este că prea a supt pe debitor cu dobânzi, comisioane, participații etc., — fără să-i lase nici o posibilitate de refacere, decât nădejdea într'un consumator ce slăbea zilnic prin impozite și cheltuieli.

Al treilea rău, pe lângă multe altele, este acela la care asistăm acum; *suprimarea totală a creditului*.

Adică, după ce au creiat o clasă de oameni, producători — de bine de rău — care se bazu pe Bănci, le taie orice nădejde, după ce le-au luat tot capitalul.

Ce ar putea face Băncile?

Să părăsească politica *prudenții exagerate* de azi, să favorizeze creditul, să încurajeze producția, să continue a avea încredere în clienții, pentru care până mai eri, emiteau scrisori de garanție de milioane.

În alte părți se discută încurajarea „creditului de consumațiune“, la noi se suprimă orice credit!

De ce? Se prevede un pericol iminent? Atunci degeaba se păstrează banii, căci ei se vor răspândi ca frunzele vestede toamna;

Se urmărește o politică de constrângeri? Contra cui și de ce?

Mai bine ar face Băncile dacă nu s'ar speria atât, de cele 3 miliarde retrase de Banca Națională din circulație, și-ar modifica întrucâtva politica de dividend și tantieme, — ar reduce clientela la adevărata ei valoare, suprimând polițele de rulment, — și ar începe o politică salvatoare prin acordare de credite de producțiune, nu de speculațiune.

O mașină dacă stă o mânăcă rugina, — Banca dacă stă o acoperă praful legilor reformatoare de care se vorbește și o rod carii salariilor etc., care trebuie plătite.

Prin urmare Banca să-și ia rolul în serios, să-și îndeplinească rolul social, să lupte pentru ameliorarea crizei, iar nu prin măsuri exagerate să ajungă tocmăi la contrariul siguranței pe care o urmărește.

Dr. Al. Sorescu
conferențiar Academia Com. Cluj.

Conferința dela Sinaia.

În numărul ultim al revistei noastre am promis că ne vom ocupa de rezultatul lucrărilor experților Jugoslavi și Români.

După terminarea desbaterilor în 1 crt. s'a publicat un comunicat în care se spune că experții ambelor țări se vor nizu să asigure în Europa produselor lor agricole un tratament preferențial, vor îndemna guvernele lor să accepte rezoluțiunile experților dela București, vor cere ca aplicarea programului stabilit să fie îndreptat celor doi miniștrii de Industrie și Comerț ai țărilor respective, iar experții vor lucra de pe acum la realizarea programului.

Lucrările au început deja, astfel că proiectul unui modus-vedendi comercial va intra înainte de 1 Septembrie a. c. în vigoare. Regimul pentru schimbul produselor agricole mai întâi și apoi pentru cele industriale, care îl va asigura acest proiect va fi, că avantajile cari ni le acordăm reciproc se bazează pe sistemul uniunii vamale și nu pot fi acordate altor țări chiar și în cazul dacă acestea au convențiuni comerciale bazate pe clauzula națiunii celei mai favorizate.

Incontestabil că rezultatul obținut — fiind prima experiență politică de concentrare a țărilor agricole, — din punct de vedere al organizării economice este de o importanță netăgăduită.

Deoarece aceasta uniune vamală trebuia să îmbunătățească situația agricultorilor, ne întrebăm eu drept, ce avantagii se asigură?

Nici una, ci din contră. Căci iată ce afirmă dl Garoflid, care este cel mai chemat să judece noua situație creată. În numele Uniunilor sindicatelor Agricole, d-sa se ridică și protestează cu toată energia contra acestei uniuni vamale și arată, că urmarea va fi că prețurile tuturor produselor agricole se vor nivela la prețul cel mai scăzut din fiecare țară. Singurul rezultat va fi egalizarea mizeriei comune. Agricultorii noștri nu cer uniune vamală cu o țară agricolă ci numai o alianță comercială pentru a putea se obține cu puteri unite dela țările industriale avantagii, pentru exportul lor agricol.

Noi ne vom bucura de reușita acestei conferințe numai atunci, când uniunea vamală se va referi și la alte produse, nu numai agricole, și când se va alătura acestei uniuni și Cehoslovacia. Căci numai în cazul acesta va beneficia de această uniune vamală, atât agricultura, cât și industria țării noastre.

D.

Băncile din Polonia în anul 1929.

(Urmare).

(După Dr. Fritz Seifter).

Cheltuielile de administrație înregistrează pe anul 1929, la băncile mari, o urcare, și anume, în raport cu suma bilanțului, ele ating la banca „Związek Spolek Zarobkówich” 3¹/₀, la Banca de Scont 2³/₀, iar la Banca Comercială din Varșovia 2³/₀. Paralel cu această urcare se observă și o augmentare a contului dobânzi. Aceasta nu trebuie să ne mire întrucât impozitele și contribuțiile sociale s'au majorat simțitor, deasemenea regia s'a urcat și ea în mod considerabil, pe când unele venituri, ca bunăoară afacerile de emisiuni și de bursă, au stagnat, așa încât în distanța dintre procentul acordat și procentul perceput (tensiune) a trebuit să se prevadă și un anumit procent de rise.

Afacerile de devize, de efecte și afacerile de consorțiu au adus futuror instituțiilor o scădere a beneficiului. Pe lângă acestea, ultimul an de gestiune încheiat a șters o parte din câștig prin amortizările, pe cari băncile au trebuit să le facă în conturile debitorilor din ce în ce mai des insolabili.

Cu toate aceste împrejurări puțin favorabile afacerilor în genere, afacerilor de bancă în special, băncile arată, totuși, un câștig care se ține cel puțin la același nivel cu cel al anului anterior. Astfel și dividendele acordate sunt cam aceleași ca și acelea plătite pentru anul de gestiune 1928. *În orice caz, însă, acest procedeu s'a făcut pe spinarea și în dauna contului de rezervă.*

Banca de Scont din Varșovia a avut un profit, ca și în 1928, adică zloți 2.639,543 (în 1928 zloți 2.512,098) și a plătit o dividendă de 12⁰/₀.

Banca hipotecară pe acții din Lemberg, unul dintre cele mai bune instituite hipotecare ale Poloniei, arată pro 1929 (un venit curat de zloți 1.113,928 (în 1928: 1.105,896 zloți) și a plătit o dividendă de 10 zloți.

Banca Comercială din Varșovia, la care sunt interesate Banca Comercială Italiană, Niederösterreichische Eskompte Gesellschaft și Hambros

Bank din Londra, arată un venit pentru 1929 de zloți 2,79 milioane (în anul precedent 2,78 milioane zloți), și a împărțit o dividendă de 8⁰/₀ (anul anterior 7⁰/₀).

Bank Zwiasku Spolek Zarobkówich scoate un venit curat de zloți 1.716,922 (zloți 1.548,132 în 1928) și a plătit o dividendă de 7⁰/₀ (6¹/₂⁰/₀ în 1928).

Bilanțul anual al Băncii poloneze pentru industrie s. p. a. s'a încheiat cu un venit curat de zloți 424.788 (zloți 508.585 în anul precedent).

Uniunea generală bancară din Polonia arată un câștig de zloți 1.084,756 (în anul 1928 suma de numai zloți 875,461) și a plătit o dividendă de 8⁰/₀ (7⁰/₀ în 1928).

Banca generală de Credit din Varșovia, un profit curat de zloți 804,741 și o dividendă de 8⁰/₀, față de 7⁰/₀ în anul precedent.

Banca de Credit din Silezia, un profit pro 1929 de zloți 618,056, față de zloți 565,263 din anul 1928, și a împărțit o dividendă de 12⁰/₀.

Cât privește anul de gestiune curent, cât și prevederile viitoare, băncile sunt foarte optimiste.

În orice caz însă ele trebuie să înceapă a-și reduce regia.

Faptul se va împlini abia atunci, când această reducere de regie este acompaniată și de o scădere a impozitelor.

Impozitele fac parte din multele sarcini, pe cari au să le suporte azi băncile.

Situația economică.

Opinia publică din țara noastră este adânc preocupată de criza economică, care pare că nu va lua sfârșit. De fapt situația țării noastre este cu mult mai gravă decât ne închipuim, să nu ne mirăm deci, că toate ziarele, fără deosebire de partid, se ocupă zilnic în coloane întregi de această chestiune.

Bogățiile noastre principale cari sunt: cerealele, petrolul și lemnul, trec printr'o criză necunoscută până azi. În toate țările cari produc materii prime, este supraproducțiune, rezultatul este, că produsele nu se pot plasa, exploatarea lor azi nu este rentabilă.

Chestiunea însă care ne preocupă pe noi este valorificarea recoltei de cereale. Mulțumită guvernului, care anul trecut nu s'a ocupat de această chestiune, avem astăzi în țară o mare parte a recoltei din anul trecut, la care se adaugă și cea din anul acesta. Abia acum — și poate prea târziu — guvernul începe a înțelege că chestiunea care cere cea mai grabnică rezolvire în țara noastră, este valorificarea recoltei. Fie-ne

îngăduit a primi cu rezerva cuvenită optimismul guvernului, care dela venirea lui la putere ne-a făcut, fără a îndeplini, atâtea promisiuni. Și opinia publică s'a convins, că prin „epistole către țărani“, cu „discursuri“, „conferințe“ și „memorii“, criza economică nu poate fi rezolvită.

Agricultorii, deși dispun de o recoltă excelentă, nu o pot vinde. Dar nu numai agricultura suferă. Societățile cari exploatează petrol, au decis să reducă mult producțiunea. La fel este paralizată industria lemnului. Este adevărat că guvernul în *ultimul timp* preocupat de importanța acestor chestiuni, se nizește prin o politică economică internă (reduceri pe C. F. R., depozitări în magazile Statului, avansuri) și externă (convențiuni), să scoată țara din acest impas.

Răul, care a contribuit mai mult la aceasta criză este camăta. Toată opinia publică este de acord, că dacă aceasta criză nu va fi rezolvită în curând, ne putem aștepta la evenimente neplăcute, a căror desfășurare nu o putem prevedea. De rezolvirea acestei chestiuni se ocupă dl Mihalache într'un „discurs“ ținut zilele trecute la Câmpu-Lung și dl Manoilescu într'un „memoriu“, cari amintesc de sume fantastice cari reprezintă azi totalul datoriilor agricultorilor. Fiecare are un plan deosebit pentru îmbunătățirea situației economice. Astfel dl Mihalache crede, că numai după ce capitalul strein va colabora la realizarea programului legiferat de guvern, se va îmbunătăți situația economică. Iar dl Manoilescu zice că ar trebui să se dea creditorilor titluri în cari datoriile cu dobânzi exagerate să fie înlocuite cu 11% pe termen lung. Ambele planuri par a nu avea șansă de reușită. Omul, care după părerea noastră a aflat soluția cea mai favorabilă este indiscutabil dl Argetoianu. Dsa afirmă că singura soluție prin care nu se știrbesc drepturile creditorilor și nu se cere pierderea indivizilor, este contribuția Statului ca reprezentant al colectivității. Pentru a feri țara de frământări și dizordini interne, aceasta este singura soluție care merită să fie discutată.

Referitor la politica financiară a guvernului relevăm faptul că bugetul Statului pe prima jumătate a anului curent prezintă un deficit de 5 miliarde, care în urma exportului de cereale se va reduce până la sfârșitul anului, însă nu va putea fi acoperit. În loc de a crea noi izvoare de venit, guvernul pentru acoperirea acestui deficit recurge la un plan simplu, dar și cel mai periculos, face împrumuturi externe, folosește alte izvoare de credit interne, cari ar trebui să încurajeze creditul, atât de amenințat la noi și urcă la maxim impozitele. Impozitele exagerate nimicesc însă, orice încercare de a face o poli-

tică bună economică. Adevărat că aceste noul venite echilibrează bugetul, însă astfel țara merge spre ruină sigură.

Degeaba se legiferează tot felul de avantagii capitalului strein, acesta nu va intra în țară, până când nu se va convinge că bugetul este real echilibrat, și va avea garanția morală, că plasmamentele sunt la noi sigure și productive.

Iar până atunci, până când va veni un om cu pricepere, hotărâre și bunăcredință, dacă guvernul nu poate face altceva, să facă cel puțin economii, căci altfel falimentul general nu se poate evita.

D.

Criza economică și șomajul.

Criza economică cu urmări grave, mai ales în ultimii doi ani, a produs o perturbație și în situația muncitorilor.

Puterea de cumpărare a țaranului a scăzut din cauza imposibilității valorificării produselor sale, iar întreprinderile nu-și pot desface marfa. Cum acestea dispun de cantități mari de mărfuri, pe cari nu le pot vinde, prin concedierea muncitorilor, reduc producția. Pe de altă parte, întreprinderile cari aveau ca principal client pe Stat, cum sunt de ex. uzinele Reșița, minele de cărbuni etc., au fost silit să concedieze mulți lucrători, din cauză că Statul în ultimul timp s'a aprovizionat cu materialele necesare din străinătate. Astfel numărul șomerilor crește încontinuu, dând loc la o problemă dificilă, pe care tot Statul este chemat s'o rezolve.

În timpul din urmă s'a încercat să se soluționeze în parte problema șomajului prin exportul mânei de lucru în Franța.

Deasemenea, pentru înlăturarea acestei stări deficiente, guvernul a luat măsurile necesare ca șomerii să poată fi întrebuințați la diferite lucrări publice ca: construcții de linii ferate, drumuri, șosele și în special, la canalul care va lega Dunărea de capitala țării.

Toate aceste lucrări reclamă însă capitaluri mari, de cari Statul nu dispune, cari însă se pot face numai cu ajutorul străinătății. Astfel lucrările se fac cu mari întârzieri, îngreunând tot mai mult situația șomerilor.

Problema șomajului, care este urmare a crizei economice mondiale, are astăzi un caracter internațional.

Fantoma ei va pluti încă mult timp peste țara noastră și nu va putea fi rezolvată decât atunci, când și criza economică se va ameliora.

S. V.

Trustul svedez al chibritelor.

Anul trecut guvernul nostru a concesionat exploatarea monopolului chibritelor consorțiului Kreuger. Zilele trecute reprezentantul acestui consorțiu dl Ivar Kreuger a vizitat capitala noastră. Credem că va interesa pe cetitorii noștri să afle unele amănunte despre acest consorțiu, de care se ocupă opinia publică mondială.

Acest trust desvoltă o activitate cât se poate de fecundă. El este stăpânul indiscutabil a 75% din producțiunea mondială de chibrituri. Nu este concurat decât de Statele Unite, Japonia și Rusia.

Mulțumită capitalurilor mari de cari dispune, acest trust a pus stăpânire pe multe monopoluri. În criza financiară de azi el oferă diferitelor guverne împrumuturi de lungă durată cu procente acceptabile. Totalul acestor sume reprezintă azi enorma sumă de 1.168 milioane coroane svedeze.

Consortiul se compune din două societăți: A. B. Kreuger and Toll specializată în afaceri financiare și Svenska Tandsticks A. B. cu un capital de 270 milioane coroane svedeze, care se ocupă cu producțiunea chibritelor. Cea mai mare activitate o desvoltă A. B. Kreuger and Toll în Stockholm, Londra, New-York, Berlin, Amsterdam și Paris. Pe aceste piețe interesele consortiului sunt reprezentate de sucursale ori societăți afiliate. Acest consorțiu participă și la întreprinderi cari produc materii prime; mineuri, lemn și celuloză în Europa, Africa și Chile. În acest scop a înființat, în colaborare cu mai multe bănci din Suedia, o întreprindere cu un capital de 50 milioane, care a pus mâna pe cele mai mari fabrici de celuloză și altele. Acest consorțiu mai deține majoritatea acțiunilor fabricii mondiale de telefoane Eriksson, a multor bănci și societăți de navigațiune.

Centrala trustului care se ocupă cu fabricarea și plasarea chibritelor este Svenska Tandsticks A. B. la care Kreuger deține peste 50% din acțiuni. Aceasta are ramificațiuni în toate țările în cari consorțiu este interesat. Posede 50% în întreprinderile de exploatare în țările următoare: Statele Unite, Anglia, Germania, Portugalia, Chili. Pe cont propriu lucrează în România, Polonia, Ungaria, Jugoslavia, Estonia, Letonia și Ecuador. Și în Franța fabricarea chibritelor a trecut în posesiunea acestui trust, după ce a acordat guvernului un împrumut de 75 milioane Dolari. A încheiat acorduri cu întreprinderi particulare în Japonia, Austria, Cehoslovacia și Dania.

Cea mai interesantă dintre toate convențiunile este cea cu Germania.

În anul 1927 se crează pentru fabricarea chibritelor o societate, la care trustul svedez contribuie cu 50%. Deoarece fabricarea chibritelor nu era monopol de stat, prin concurență s'a ajuns la supraproducțiune. Cu toate că trustul svedez dispunea de capitaluri mari, fabricațiunea era raționalizată, producțiunea bună, întreprinderea aceasta mare nu mai realiza câștiguri, iar cele mici lucrau cu pierdere efectivă.

Pentru a remedia acest rău, trustul svedez și o parte dintre fabricanții de chibrituri germani, au intervenit pe lângă guvern pentru reorganizarea legii chibritelor. În urma acordării unui împrumut de 125 milioane Dolari, guvernul introduce monopolul, prin care împiedecă concurența internă și importul rusesc al chibritelor, și-l concesionează unei societăți în care atât Germanii, cât și Svedezii sunt interesați cu 50%. Consiliul de Administrație se compune din 5 Germani și 5 Svedezi, prezidat de delegatul guvernului. Dreptul de-a fixa prețul chibritelor aparține exclusiv Germaniei. Acționarii primesc o dividendă fixă de 8%, beneficiile în plus se împart în părți egale între Germania și trustul svedez. Germania mai primește în plus 13 mărci pentru fiecare 10.000 de cutii. Fabricațiunea este o afacere particulară, producțiunea însă aparține monopolului. Trustul svedez, după-cum am amintit mai sus, împrumută Germaniei 125 milioane Dolari, adecă 500 milioane mărci, pe timp de 50 ani cu 6%. Svedezii și-au procurat aceste fonduri în America, fără participarea băncilor germane.

Singura țară cu care consortiul Kreuger se află de câțiva ani în luptă pe piața europeană este Rusia.

Kreuger a intrat în tratative și cu guvernul Sovietelor, căruia îi oferă, în cazul dacă nu-i va face concurență în Europa, să exporte în Asia, un împrumut de 500 milioane franci. Rușii pretind și în viitor un export în Europa egal cu cel de acuma. Tratativele întrerupte se vor relua în curând.

O invenție interesantă.

Vorbă fiind de o invenție a unui cetățean român, descriem pe scurt mașina brevetată „TĂ-RANCA“, care îndeplinește 8 lucruri din cele mai necesare în industria casnică — toarece, răsucește, deapănă și bobinează în diferite feluri, cum se obișnuiește în industria casnică.

Forma este exact aceea a unei mașini de tors, ambalajul o ladă de 70×30×15 cm. greutatea inclusive lada cca 18 kg.

Dela un fel de lucru la altul se poate trece în câteva momente. Piese sunt din fier, aluminiu, bronz și oțel, nițelate și emailate. Părțile rotative se învârtesc în cusinete cu bile. Durabilitatea este lungă, mânăuirea simplă, posibilă chiar și cu copii.

Prețul ieftin de cca Lei 6000 buc., asigură de bușeul ca articol de masă căutat atât de gospodine, ca și de instituții de asistență socială și de educație profesională.

Mașina „ȚĂRANCA“ fabricat pur național, a fost examinată de o comisie oficială din Ministerul Ind. și de Comerț, București (ing. Casasovici, prof. la politeh. pt. textile, ing. Joanițiu, dir. ind. casnice, ing. Seibulescu, dir. textilei al Ministerului), care a redactat o expertiză elocuoasă.

Pentru executarea primelor comenzi de un stoc de cca 1000 buc., inventatorul și totodată și fabricantul pune un atelier complet instalat la dispoziție, necesitând la început și numai succesive un capital inițial de cca 1.000.000, în care căutare intenționează a înființa eventual o societate pe acții, care se va ocupa și cu fabricarea rentabilă și pentru export.

Informațiuni dă dl T. R. Popescu, Sibiu, (Terenul Rosenfeld A., Nr. 2).

CRONICA.

Banca Națională achită un acout asupra dividendului. Toți detentorii de acțiuni ale Băncii Naționale, emisiune veche sau nouă, sunt înștiințați că vor primi de fiecare acțiune un acout de Lei 150, asupra dividendului pe 1930.

Plata se va face cu începere dela 1 August 1930, în Administrațiunea Centrală, la Sucursalele și Agențiile sale, contra cuponului acțiunilor din noua emisiune sau vechea emisiune, pentru care nu s'a exercitat dreptul de opțiune.

*

Fuzionare. Banca Industrială și Comercială din Hațeg, s. a. și Prima Casă de Păstrare din Hunedoara vor fuziona cu ocaziunea adunării generale extraordinare, care se va ținea în Hațeg în 10 crt. Fuziunea se va face sub conducerea băncii Industriale și Comerciale din Hațeg, care își va spori capitalul pentru realizarea acestei fuziuni.

*

Agentie. Casa Noastră, s. a. din Satu-Mare a deschis cu ziua de 1 crt. o expoziție la Seini, jud. Satumare.

Falimentul Băncii „Viștișoara“ din Viștea de jos. Tribunalul din Făgăraș a deschis acțiune de faliment împotriva Băncii Viștișoara din Viștea de jos. Termenul pentru anunțarea creanțelor este 30 crt., pentru verificare 10 Sept. Curator: Dr. Sever Radeș, avocat Făgăraș.

*

Falimentul Băncii „Româno-Germane“ din Timișoara. În chestiunea de faliment a băncii Româno-Germane din Timișoara, Tribunalul a fixat termenul anunțării creanțelor pe ziua de 16 crt., verificarea la 4 Sept. delegația creditorilor 6 Septembrie a. c.

*

Falimentul Casei de Păstrare din Abrud. Falimentul deschis împotriva Casei de Păstrare din Abrud, s. a., după distribuția averii a fost sistat.

*

Iniințarea S. A. R. de Telefoane. În „Monitorul Oficial“ a apărut actul constitutiv și statutele S. A. R. de Telefoane. Capitalul este de Lei 1 miliard și este subscris astfel: „International Telephone Securities Corporation“ New-York Lei 999.700.000— S. G. Ordway New-York Lei 100.000— International Telegraph și Telephon Corporation, New-York Lei 100.000— Earle H. Thompson, New-York Lei 100.000— Banca de Credit Român, Banca Marmarosch Blank et Co., și Banca Chrissoveloni cu câte Lei 20.000.000.

În Consiliul de administrație sunt dnti: L. J. Proctor, S. G. Ordway, Geoffrey A. Oglivie, Grigore N. Filipescu, Em. Pantazi, Aristide Blank și Max Ausșnit, iar censori dnti: colonel N. Condeescu, D. Lahovary și B. Rubin.

Societatea în decursul lunii acesteia va construi noi linii pentru ușurarea celor supraîncărcate. Primele lucrări vor fi depunerea cablului până la Ploști și amplificarea liniei internaționale care duce prin Timișoara.

*

Aviz. Primit de la Administrația Financiară spre publicare:

Se aduce la cunoștința publicului că aditivele pentru drumuri la salarii se calculează la orice sume primite sub această formă și supuse impozitului pe salarii conform prevederilor art. 43 din legea pentru unificarea contribuțiilor directe.

Prin urmare, remunerațiile, gratificațiile și indemnizațiile de orice fel, precum și participările la beneficii ale funcționarilor și lucrătorilor vor fi supuse și ele cotei aditive pentru drumuri.

Nu vor intra în calcul însă, diurnele de deplasare și cheltuielile de cancelarie acordate funcționarilor, ele fiind plătite în copul acoperirii cheltuielilor ocazionate de serviciu și nerămânând deci în a lor folosință.

Este bine înțeles că minimul nimpozabil de 750 Lei lunar nu se scade decât odată, în această privință păstrându-se regula generală.

Cursul Valorilor la București

7 August 1930.

EFACTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	110—115
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	65—67
Scris Rurale	5	45 ¹ / ₄ —44
Scris Urb. București	5	45 ¹ / ₂ —45 ³ / ₄
Scris Urb. Iași	5	42 ³ / ₄ —43
Comuna București	4	45—47
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	51—52
Imprumutul Național 1916	5	63—63 ¹ / ₄
Imprumutul Unirii 1919	—	59 ¹ / ₄ —59 ¹ / ₂
Imprumutul Refacerii 1920	5	56 ¹ / ₄ —56 ¹ / ₂
Renta împrumutării	5	48 ³ / ₄ —49
„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	75—80
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	65—70

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	6750—6800
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	800—810
Românească ex. cup.	500	670—680
„ pui ex. cup.	500	640—645
De Scont ex. cup.	500	195—200
Comerc. Română ex. cup.	500	650—675
Credit Român ex. cup.	500	650—660
Generală ex. cup.	500	380—390
Viticola ex. cup.	500	170—180
Comerț Craiova ex. cup.	500	630—640
Com. Ital. și Rom.	500	775—800
Albina Sibiu ex. cup.	500	750—760
Carpaților	500	370—380

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	4825—4800
Națională	500	700—720
Generală	500	1600—1650
Agricola ex. cup.	500	770—780
Steaua României	500	1200—1250
Prevederea	200	440—480
Soc. Urania	1000	2250—2300

PETROLIFERE

Steaua Română	500	540—545
Astra Română optate	500	810—820
Speranța opt. ex. cup.	500	570—580
Speranța pui ex. cup.	500	280—300
Petrol Blok	500	200—210
Petrolul Rom. opt.	500	170—180
Petrolul Rom. (pui)	500	30—40
I. R. D. P. opt.	500	130—135
Concordia	250	720—730
Creditul Minier opt. ex. cup.	500	340—345

DIFERITE SOCIETĂȚI

	Val. nom.	Cursul
Reșița	500	330—340
C. Tramv. Buc.	500	800—810
Govora-Călimănești purtător	200	140—150
Govora-Călimănești nom.	200	140—150
Cartea Românească ex. cup.	500	270—275
Creditul Technic purt.	500	310—320
Creditul Technic nom.	500	300—310
Letea opt. ex. cup.	500	500—510
Clădirea Românească opt. ex. c.	500	400—405
Mica ex. cup.	500	435—445
Carpatina	500	700—720
Credit Industrial ex. cup.	1000	450—460

MONEDE EFECTIVE

Dolari	167.35—167.65
Sterline	817—820—
Lirete	8.88—8.92—
Cor. cehe	5.05—5.07
Franci francezi	6.68—6.70
Franci belgieni	4.68—4.73
Franci elvețieni	32.85—33.—
Mărci germane	40.40—40.60
Zloți	18.70—18.90
Șilingi austr.	23.90—24.—
Pengő	29.70—29.90
Dinari	2.98—3.01
Leva	1.24—1.22
Drachme	2.21—2.23
Lire otomane	78.00—79.—
Napoleon	658—662.—

Depozitul mașinilor de scris

„Remington“

Librăria „Dacia Traiană“, Sibiu.

Cassa de Păstrare, institut de credit și economii, s. a., Săliște.

CONVOCARE.

Acționarii institutului de credit și economii Cassa de Păstrare, s. a. din Săliște, sunt invitați la

Adunarea generală extraordinară

a societății, ce se va ține, *Miercuri 20 August 1930*, ora 10 a. m., în sala de ședințe a Primăriei comunale din Săliște.

La ordinea de zi este ratificarea ofertei făcute creditorilor chirografari în cererea înaintată Tribunalului din Sibiu, pentru admiterea unui concordat preventiv.

Acționarii, cari doresc să ia parte cu vot decisiv la adunarea generală, au să-și depună cu 48 ore înainte de ziua adunării acțiunile scrise pe numele lor și trecute în registrele societății cu cel puțin 3 luni înainte, — ori la Cassa institutului, ori la Institutul „Albina“, Sibiu, Banca Centrală din Cluj, eventual la Sucursala ei din Sibiu și la Sucursala Băncii Românești din Sibiu.

La adunarea generală pot lua parte numai acei acționari, cari vor arăta la intrare certificatul de depozit al acțiunilor faptice depuse în scopul participării.

În cazul, că la aceasta adunare generală nu sunt reprezentate acțiunile reclamate de statute, sau adunarea nu se poate ține din alte motive, prin aceasta se convoacă o a doua

Adunare generală extraordinară

pe ziua de *27 August 1930*, ora 10 a. m., în acelaș local și pe lângă aceeaș ordine de zi, când se vor putea lua concluse valide fără considerare la numărul acțiunilor reprezentate.

Săliște, 31 Iulie 1930.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

ss. *Dr. Dumitru Borcia*, președinte.

„Țânțăriana“

institut de credit și economii, societate pe acțiuni, cu sediul în Țânțari, jud. Brașov.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Țânțăriana“, societate pe acțiuni în Țânțari, sunt invitați la a

X-a adunare generală extraordinară,

care se va ține în ziua de *24 August 1930* orele 3 p. m., în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Urcarea capitalului social dela Lei 250.000 la Lei 1.000.000 ;
3. Modificarea art. 6 din statut;
4. Eventuale propuneri.

Țânțari, la 13 Iulie 1930.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.